

Hoe China de globalisering verpest

2013/21

30 | 05 | 2013

 MENSEN

 WELVAART

 BESCHERMING

Marc De Vos

Directeur
Itinera Institute

De handelsrelaties tussen China en het Westen zijn aan het perverteren tot een quasi-maffiose mengeling van nationale en bedrijfsbelangen. Dat is de enige conclusie die een buitenstaander kan trekken uit de commotie over de acties die Karel De Gucht, Eurocommissaris voor Handel, wil ondernemen tegen Chinese concurrentievervalsing.

Even terug in de tijd. Eind 2001 trad China toe tot de Wereldhandelsorganisatie. Daarmee werd het economische lot van het democratische en kapitalistische Westen verbonden met dat van het totalitaire en communistische China. De globalisering en de economische integratie van beide blokken zouden voortaan volgens gemeenschappelijke handelsregels verlopen. Dat was althans de theorie.

Achter die theorie stonden twee verschillende politieke agenda's. Het Westen wou toegang tot de Chinese markt voor zijn bedrijven: handel en open concurrentie als welvaartsdoel op zich. China wou Westerse know-how en Westers kapitaal voor de ontwikkeling van China: een middel voor de zorgvuldig geplande Chinese wederopstanding. Bedrijven zouden het goed kunnen doen in China, op voorwaarde dat ze goed zouden doen voor China.

Op één of andere manier betekende dat voor vele Westerse bedrijven een verplichte Chinese toegang tot hun technologie, kennis en kunde: via joint-venture, georganiseerde overdracht, of gewoon door diefstal die je lijdzaam ondergaat als onderdeel van het toegangsticket tot de Chinese markt.

Daarmee was natuurlijk de basis gelegd voor Chinese concurrentie. Wanneer Peking daarin dan een groeisector ziet om de Chinese economie hogerop de waardeketen te krijgen, krijgt die concurrent alle steun van de Chinese overheid en de overheidsbanken: subsidies, belastingvoordelen, vergunningen, de financiering van buitenlandse overnames, enz. In een mum van

Bedrijven kunnen het goed doen in China, op voorwaarde dat ze goed doen voor China.

tijd is de Chinese partner van weleer uw grootste concurrent, niet alleen in China maar ook op de wereldmarkt.

Ziedaar het prototype van een parasitair Chinees economisch model dat de globalisering niet als een win-win maar als een zero-som exploiteert: ten bate van Chinese bedrijven en ten koste van Westerse. In sectoren als zonnepanelen, windmolens, hogesnelheidstreinen, scheepsbouw en telecom zijn Chinese kampioenen opgestaan door Westerse te fnuiken. Voor België bracht dat model Option tot de rand van het faillissement, en staaldraadfabrikant Bekaert van de hemel in de hel.

Karel De Gucht heeft dus overschot van gelijk wanneer hij ten strijde trekt tegen Chinese subsidies en dumpingprijzen in telecomapparatuur en zonnepanelen. Ook in de VS

is de assertiviteit van de handelsautoriteiten tegenover China trouwens toegenomen. Maar De Gucht krijgt blijkbaar weinig steun in Brussel. De Duitse regering staat op de rem voor zonnepanelen. Europese telecombedrijven dienden zelf geen klacht in: de Commissie handelt op eigen houtje. De Duitse exporteconomie en de telecombedrijven vrezden allebei represailles in en door China. Daarom pleit Duitsland voor onderhandelingen en zwijgen de bedrijven liever dan te klagen. Ook De Gucht zelf staat niet afkerig voor een onderhandelde oplossing. Onderhandelen betekent de collectieve principes en regels laten varen voor een onderling akkoord van geven en nemen.

Zover is het dus gekomen. Het monsterverbond tussen het Westen en China in de Wereldhandelsorganisatie moest China geleidelijk maar onvermijdelijk meer Westers maken. Maar sinds de crisis heeft China het Westen minder nodig, en heeft het Westen China meer nodig. China staat zelfbewust voor een eigen economisch model dat het internationaal als een alternatief model uitdraagt. Het gedoogbeleid ten aanzien van Chinese oneerlijke concurrentie kan nog moeilijk gekeerd worden uit vrees voor Chinese revanche met nog grotere economische schade. Niemand wil een handelsoorlog, zeker niet een verzwakt Europa dat wanhopig op zoek is naar groei.

“ *In plaats van handelsregels te kunnen afdwingen, worden we gedwongen onderduims deals te sluiten. Het zijn niet de Chinezen die verwesteren: het is het Westen dat Chinees wordt, tegen wil en dank.*

”
In plaats van geschonden handelsregels te kunnen afdwingen, worden we gedwongen onderduims deals te sluiten. Eerlijk handelsverkeer wordt zo verder gecorrumpeerd, in plaats van gerestoureerd. Het zijn niet de Chinezen die verwesteren: het is het Westen dat Chinees wordt, tegen wil en dank.

Er staat dus veel meer op het spel dan de economische belangen van enkele bedrijven. Het gaat hier over de basisbeginselen van de econo-

mische en politieke wereldorde in de eerste helft van de 21ste eeuw. Willen we blijven gaan voor een wereld waarin de handelsregels gelijk zijn voor iedereen? Of wordt de toekomst een gevecht tussen grote blokken en landen die elk hun eigen kampioenen promoten en waarbij handel, geopolitiek en nationalisme versmelten tot een toxisch conflictmodel? Het is misschien al te laat voor sommige individuele bedrijven in de bewuste sectoren, maar het is nog niet te laat om de globalisering zelf te redden.

Marc De Vos de directeur van het Itinera Institute en doceert aan de UGent. *Twitter @devosmarc*

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming.